

Πρεσβεία της Ελλάδος στη Μαδρίτη
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΚΛΑΔΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

Μαδρίτη, Ιανουάριος, 2020

ISO 9001:2008 GEN 30 - 02

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Εισαγωγή.....	3
1. Συνεδριακός Τουρισμός	3
2. Αθλητικός Τουρισμός	5
4. Ψηφιακός Τουρισμός	8
5. Οινοτουρισμός	9
6. Τουρισμός ΛΟΑΤΚΙ+.....	10
7. Ιατρικός Τουρισμός	11
Συμπεράσματα.....	12
ΠΗΓΕΣ	12
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ.....	13

Εισαγωγή

Η Ισπανία ενισχύει τη δυναμικότητα του τουριστικού της τομέα, επενδύοντας σημαντικά σε πολλές μορφές θεματικού τουρισμού, οι κυριότερες εκ των οποίων παρουσιάζονται συνοπτικά, ως κάτωθι:

1. Συνεδριακός Τουρισμός

Ένας τρόπος με τον οποίο η Ισπανία προσπαθεί να καθιερωθεί ως μεγάλη δύναμη στα παγκόσμια δρώμενα, είναι οι διεθνείς εκθέσεις που διοργανώνονται στη χώρα. Δεδομένης της μεγάλης εμπειρίας πλέον των διοργανωτών των εν λόγω εκθέσεων, οι τελευταίες θεωρούνται ιδιαίτερα πετυχημένες αλλά και αρκετές φορές πρωτοποριακές.

Για το λόγο αυτό, δεν είναι λίγοι όσοι ταξιδεύουν προκειμένου να συμμετάσχουν στις διεθνείς εκθέσεις είτε ως επισκέπτες είτε ως εκθέτες. Η πλειοψηφία αυτών πραγματοποιείται στην πρωτεύουσα της χώρας, τη Μαδρίτη και στη Βαρκελώνη. Οι σπουδαιότερες διεθνείς εκθέσεις, οι οποίες προσελκύουν πλήθος ξένων, είναι οι τεχνολογικές εκθέσεις/συνέδρια Mobile World Congress και IoT Solutions στη Βαρκελώνη, η διεθνής έκθεση τροφίμων Alimentaria επίσης στη Βαρκελώνη, στη Μαδρίτη πραγματοποιείται η διεθνής έκθεση τουρισμού Fitur και η διεθνής έκθεση μόδας MomaD, μεταξύ πολλών άλλων.

Για την Ισπανία, ο αριθμός αυτών αντιπροσωπεύει ένα μικρό ποσοστό του συνόλου των τουριστών. Παρόλα αυτά, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τον τουρισμό συνεδρίων και εκδηλώσεων (MICE), η Ισπανία αποτελεί τον τρίτο δημοφιλέστερο προορισμό παγκοσμίως στην προσέλκυση ατόμων με σκοπό την συμμετοχή σε κάποια εκδήλωση ή επαγγελματική συνάντηση. Μάλιστα, από όλες τις πόλεις παγκοσμίως, η Μαδρίτη βρίσκεται στην τρίτη θέση, ακολουθούμενη από τη Βαρκελώνη στην τέταρτη. Σε σημαντικές θέσεις παγκοσμίως βρίσκονται και οι Βαλένθια, Σεβίλλη και Μπιλμπάο.

Τα κυριότερα αίτια της αύξησης των τουριστών στην Ισπανία είναι οι πολύ καλές υποδομές της χώρας καθώς και τα καλά και οργανωμένα ξενοδοχεία. Στα τελευταία παρέχονται υπηρεσίες υψηλής ποιότητας ενώ μπορεί κανείς να τα εντοπίσει σε στρατηγικές τοποθεσίες εντός πόλεως. Επιπλέον, η χώρα είναι εύκολα προσβάσιμη με όλους τους τρόπους, τόσο με πλοίο και αυτοκίνητο όσο και με τρένο και αεροπλάνο. Τα αεροδρόμια της χώρας συνδέονται με πολλές διεθνείς πτήσεις και ιδιαίτερα για τη Λατινική Αμερική, η Μαδρίτη αποτελεί κόμβο για την υπόλοιπη Ευρώπη και όχι μόνο. Τέλος, οι καλές περιβαλλοντικές συνθήκες της χώρας της επιτρέπουν τη διοργάνωση επαγγελματικών ταξιδιών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Ιδιαίτερη μνεία αξίζει να γίνει και στις εκδηλώσεις και φεστιβάλ που διοργανώνονται στην Ισπανία αφού, πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου σε όλες τις Κοινότητες της χώρας. Τα τελευταία μάλιστα έτη, οι τουρίστες της Ισπανίας που ταξιδεύουν με κύριο σκοπό την παρακολούθηση κάποιας εκδήλωσης έχει αυξηθεί σημαντικά, ιδιαίτερα όσον αφορά φεστιβάλ μουσικής. Συγκεκριμένα, το 2018, τα έσοδα από τα φεστιβάλ μουσικής αυξήθηκαν κατά 24,1% σε σύγκριση με το 2017 και υπολογίζονται στα 333,9 εκ. ευρώ. Σημειώνεται ότι τα έσοδα αυτά αποτελούν μόνο το ένα- τρίτο των συνολικών εσόδων που λαμβάνει η Ισπανία από την παρουσία των συγκεκριμένων τουριστών, καθώς αυτοί δαπανούν επιπλέον χρήματα για την ενοίκιαση καταλυμάτων, φαγητού κοκ.

Δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία για τον συνολικό αριθμό των φεστιβάλ στην Ισπανία αλλά ο αριθμός τους αυξάνεται χρόνο με το χρόνο καθώς η ζήτηση για αυτά έχει αυξηθεί σημαντικά. Αυτό οφείλεται κυρίως στις νέες τάσεις και ευκαιρίες που δίνονται, ιδιαίτερα για τους νεότερους, στα ταξίδια που πραγματοποιούν. Δεδομένου ότι στην σύγχρονη πραγματικότητα οι μετακινήσεις κοστίζουν λιγότερο καθώς και της προτίμησης πολλών τουριστών να συνδυάσουν την επίσκεψη σε μία χώρα με την παρακολούθηση και τη συμμετοχή σε κάποια διοργάνωση ή εκδήλωση, όλο και περισσότεροι νέοι επιλέγουν να παρακολουθήσουν μία διοργάνωση παράλληλα με την εξερεύνηση της πόλης στην οποία λαμβάνει χώρα.

Στα περισσότερα φεστιβάλ η πλειοψηφία των παρευρισκόμενων είναι Ισπανοί, οι οποίοι ταξιδεύουν στην πόλη στην οποία πραγματοποιείται η διοργάνωση. Μεγάλο όμως μέρος μπορεί να καταλάβουν και αλλοδαποί τουρίστες, ιδιαίτερα σε δημοφιλή φεστιβάλ. Τα σημαντικότερα στην Ισπανία είναι το Arena Festival στο Καστεγιόν, το Medusa Sunbeach Festival στη Βαλένθια, το Mad Cool στη Μαδρίτη και το Primavera Sound στην Καταλονία.

2. Αθλητικός Τουρισμός

Ο αθλητικός τουρισμός στην Ισπανία έχει αναπτυχθεί τα τελευταία έτη και υπολογίζεται ότι προσελκύει περί τους 10 εκ. τουρίστες ετησίως. Τα συνολικά έσοδα από αυτούς ξεπερνούν τα 2,5 δις ευρώ με άνω του ήμισυ αυτών να προέρχονται από τους αλλοδαπούς τουρίστες, αν και υστερούν σημαντικά σε σύνολο από τους Ισπανούς που ταξιδεύουν εντός Ισπανίας, με σκοπό κάποιο αθλητικό δρώμενο.

Συγκεκριμένα, από τα τελευταία δημοσιοποιημένα στοιχεία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού της Ισπανίας, το 4,1% των τουριστικών ταξιδιών που πραγματοποιήσαν οι Ισπανοί εντός της χώρας, είχαν ως πρωταρχικό σκοπό την αθλητική δραστηριότητα. Η πλειοψηφία, επέλεξε να εξορμήσει κατά τη διάρκεια του σαββατοκύριακου ενώ μόλις 417.000 έκαναν κράτηση μέσω κάποιου τουριστικού πακέτου.

Αναφορικά με τους αλλοδαπούς τουρίστες, τα στοιχεία του Υπουργείου υπολογίζουν ότι περί τα 9,5 εκ. ταξιδιωτών στη χώρα πραγματοποίησαν κάποια αθλητική δραστηριότητα κατά τη διαμονή τους, ενώ από αυτούς, 1,5 εκ. τουρίστες ταξίδεψαν με πρωταρχικό σκοπό την αθλητική δραστηριότητα. Η δαπάνη των τελευταίων, υπολογίζεται σε 1,5 δις ευρώ.

Μπορεί τα έσοδα να μην αγγίζουν τα έσοδα από την κλασσική μορφή τουρισμού όμως, η σπουδαιότητά του είναι μεγάλη για τη σταθερότητα του κλάδου, δεδομένου ότι στον αθλητικό τουρισμό, οι περισσότερες θέσεις εργασίας δεν είναι εποχικές αλλά σταθερές. Παράλληλα, αθλητικές διοργανώσεις πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους στην Ισπανία και σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων και αθλημάτων, όπως είναι το ποδόσφαιρο, η καλαθοσφαίριση αλλά ακόμα και το γκολφ. Είναι γνωστό ότι η Ισπανία φιλοξενεί ένα από τα δημοφιλέστερα πρωταθλήματα ποδοσφαίρου στον κόσμο, με ομάδες που έχουν φιλάθλους και εκτός Ισπανίας. Επίσης, φιλοξενεί επιπλέον σημαντικούς αγώνες, όπως της F1 καθώς και ιστιοπλοϊκούς. Μεγάλη σημασίας είναι η ναυσιπλοΐα, το γκολφ, η πεζοπορία και η ορειβασία.

Επομένως, η χώρα έχει εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται στον συγκεκριμένο τομέα ενώ συνεχίζει να τις αξιοποιεί στο μέγιστο δυνατό, καθώς αποτελεί μία εναλλακτική μορφή τουρισμού που όχι μόνο τους παρέχει επιπλέον έσοδα, αλλά παράλληλα αποτελεί αντιστάθμιση σε ενδεχόμενη μείωση των τουριστών για αναψυχή στις χώρες που είναι ανταγωνιστικές της Ισπανίας στον συγκεκριμένο κλάδο.

3. Θρησκευτικός/Προσκυνηματικός Τουρισμός

Είναι γνωστό ότι η Ισπανία έχει πλούσια και σημαντική ιστορία, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα και μετέπειτα. Ως αποτέλεσμα, πολλές είναι οι πόλεις και τα χωριά, όπου υφίστανται ναοί, μοναστήρια και, επιπλέον, αξιοθέατα θρησκευτικού χαρακτήρα. Παράλληλα, η παράδοση της συνέχισης εορτασμού ορισμένων τελετουργιών, όπως των τελετών που πραγματοποιούνται σε διάφορες πόλεις της χώρας (procession) κατά τη διάρκεια της Καθολικής Μεγάλης Εβδομάδας. Επομένως, υπάρχουν τουριστικές περιοχές, οι οποίες προσελκύουν τους τουρίστες για, κυρίως, θρησκευτικούς και Προσκυνηματικούς λόγους.

Σύμφωνα με την Ισπανική Συνομοσπονδία Τουριστικών Γραφείων (CEAV), ο αριθμός των εν λόγω τουριστών δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλος, ειδικά εάν συγκριθεί με άλλες μορφές τουρισμού, αλλά συνδράμει σε μεγάλα ποσά στα συνολικά κέρδη του κλάδου. Αυτό οφείλεται κυρίως στις αυξημένες δαπάνες των τουριστών αυτών, οι οποίες ξεπερνούν τις δαπάνες του μέσου τουρίστα. Σύμφωνα με τα τελευταία δεδομένα έρευνας της εταιρίας KPMG, εκ μέρους του Ισπανικού Επισκοπικού Συνεδρίου (CEE), από τον θρησκευτικό τουρισμό, το ΑΕΠ της χώρας ενισχύεται κατά 30 δις ευρώ.

Εξαιτίας της ανάπτυξης έντονου ανταγωνισμού μεταξύ των τουριστικών γραφείων και των αλλαγών που προκλήθηκαν από την ανάπτυξη του διαδικτύου, η διοργάνωση ταξιδιών για Προσκυνηματικούς λόγους από τα τουριστικά γραφεία, αποτέλεσε μία νέα πηγή εσόδων, βοηθώντας πολλές ισπανικές επιχειρήσεις να επιβιώσουν και να προσανατολιστούν αποκλειστικά στη διοργάνωση αντίστοιχων πακέτων.

Η σημαντικότερη και δημοφιλέστερη θρησκευτική διαδρομή της Ισπανίας είναι ο Δρόμος του Αγίου Ιάκωβου (Camino de Santiago), ο οποίος και τερματίζει στο Σαντιάγο ντε Κομποστέλα. Η διαδρομή αυτή έχει χαρακτηριστεί από την Εκπαιδευτική Επιστημονική και Πολιτιστική Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών (UNESCO), ως Μνημείο Εθνικής Κληρονομιάς. Για το 2018, υπολογίζεται, σύμφωνα με το Γραφείο Προσκυνητών του Σαντιάγο ντε Κομποστέλα, ότι στη πόλη κατέφθασαν μέσω της διαδρομής 327.378 προσκυνητές. Περίπου το ήμισυ αυτών (44%) ήταν Ισπανοί υπήκοοι, ακολουθούμενοι από Ιταλούς και Γερμανούς, με ποσοστά 8,25% και 7,73% αντίστοιχα. Αναφορικά, το γραφείο κατέγραψε 103 Έλληνες, δύο από τους οποίους ξεκίνησαν το ταξίδι τους από τη χώρα μας. Οι περισσότεροι προσκυνητές ήτοι ποσοστό 27%, ξεκίνησαν το ταξίδι τους από τη Sarriá, πόλη που απέχει μόλις 120 χλμ. από το Σαντιάγο ντε Κομποστέλα.

Σημαντική είναι επίσης και η Μεγάλη Εβδομάδα των Καθολικών, καθώς μεγάλο πλήθος ταξιδεύει με σκοπό την παρακολούθηση των τελετών. Η Ισπανία έχει προβεί σε ενέργειες, προκειμένου οι τελετές αυτές να χαρακτηριστούν ως Άυλη

Πολιτιστική Κληρονομιά από την Πολιτιστική Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών
(UNESCO).

4. Ψηφιακός Τουρισμός

Τα τελευταία χρόνια η ψηφιακή τεχνολογία έχει καταστεί αναπόσπαστο μέρος του κλάδου του τουρισμού, καθώς η πλειοψηφία των τουριστικών επιχειρήσεων ακολουθεί πλέον τις σύγχρονες τάσεις της τεχνολογίας για να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα. Ακόμη, το 95% των τουριστών παγκοσμίως χρησιμοποιεί κάποιο είδους τεχνολογικό μέσο, είτε για την οργάνωση των διακοπών ή για τις δραστηριότητες κατά τη διάρκεια αυτών. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού θεωρεί την πρόοδο της ψηφιακής τεχνολογίας αδήριτη συνιστώσα για την ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα του κλάδου.

Βάσει στοιχείων του 2016, περί το 70% των Ισπανικών επιχειρήσεων έχουν εντάξει κάποια μορφή ψηφιακής τεχνολογίας στις δραστηριότητές τους. Επιπλέον, σύμφωνα με έρευνα της εταιρίας Orange το 2016, το 13% των επιχειρήσεων επιβεβαιώνει ότι επενδύει άνω του 15% των εσόδων τους στην ψηφιακή τεχνολογία, ενώ το 53% επενδύει μόλις 0-5%.

Ταυτόχρονα, το ισπανικό Υπουργείο Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τουρισμού έχει αναλάβει πληθώρα δράσεων, με στόχο τον ψηφιακό μετασχηματισμό του τουριστικού τομέα και τη στήριξη των επιχειρήσεων, όπως, μεταξύ άλλων, το Εθνικό Σχέδιο για τις Έξυπνες Πόλεις, το Πρόγραμμα Στήριξης για την προώθηση της καινοτομίας και της τεχνολογικής επιχειρηματικότητας και το Πρόγραμμα Στήριξης του εκσυγχρονισμού των τουριστικών επιχειρήσεων.

Τέλος, αξιοσημείωτη είναι η διοργάνωση του συνεδρίου Digital Tourist στην πόλη Μπένιντορμ στην Κοινότητα της Βαλένθια, τα τελευταία 2 χρόνια. Σε αυτό συμμετέχουν φορείς και επιχειρήσεις με σκοπό τη συζήτηση και την ανταλλαγή ιδεών για θέματα, όπως η τεχνητή νοημοσύνη στον τουρισμό, οι έξυπνοι τουριστικοί προορισμοί, ο προσβάσιμος τουρισμός και οι βιώσιμοι στόχοι των Ηνωμένων Εθνών.

5. Οινοτουρισμός

Ο οινοτουρισμός συνεχίζει να αναπτύσσεται στην Ισπανία τα τελευταία χρόνια, δίνοντας την ευκαιρία στους επισκέπτες να γνωρίσουν την γεωγραφική ποικιλομορφία, την τοπική αρχιτεκτονική και την πολιτιστική και γαστρονομική παράδοση της χώρας. Η κουλτούρα του κρασιού κυριαρχεί στην Ισπανία, η οποία άλλωστε είναι ο τρίτος μεγαλύτερος παραγωγός οίνου στην Ευρώπη, μετά την Ιταλία και τη Γαλλία, γεγονός που συμβάλλει στην πληθώρα στρατηγικών ενδυνάμωσης του οινοτουρισμού.

Ο ετήσιος αριθμός ατόμων που επισκέπτεται την Ισπανία, στο πλαίσιο του οινοτουρισμού, ανέρχεται σε άνω των 3 εκατ. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία για το 2017, το εν λόγω έτος τα συνολικά έσοδα από τον οινοτουρισμό ξεπέρασαν τα 67 δις, με αύξηση ύψους 24% από το προηγούμενο έτος. Από αυτό το ποσό, το 73,79% αποτέλεσαν Ισπανοί επισκέπτες σε οινοποιεία και μουσεία οίνου.

Με σκοπό την προώθηση του οινοτουρισμού και τη βελτίωση της τουριστικής εμπειρίας, το Υπουργείο Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού και το Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων της Ισπανίας μαζί με την Ένωση Ισπανικών Πόλεων Οίνου, έχουν αναπτύξει τη δράση «Rutas del Vino de España». Το εν λόγω πρόγραμμα επικεντρώνεται στην περιήγηση στις «διαδρομές του κρασιού» στις οινοπαραγωγικές περιοχές ολόκληρης της Ισπανίας και προσφέρει μία ολοκληρωμένη εμπειρία στον επισκέπτη, καθώς περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο επισκέψεις σε οινοποιεία και μουσεία κρασιού, εστιατόρια, καταλύματα, δραστηριότητες αναψυχής και ξενάγηση. Επίσης, αποτελεί την κύρια κρατική ενέργεια για τον τομέα του οινοτουρισμού σε συνεργασία με τους ιδιωτικούς φορείς και πλέον συμπεριλαμβάνει 30 διαδρομές κρασιού και περίπου 2.000 επιχειρήσεις.

6. Τουρισμός ΛΟΑΤΚΙ+

Η Ισπανία συγκαταλέγεται στις πιο ανοικτές χώρες για την ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα, ήδη από τη νομιμοποίηση του γάμου ομόφυλων ζευγαριών από το 2005, ενώ πλέον έχει προχωρήσει και πέραν αυτού, επιτυγχάνοντας την πλήρη ενσωμάτωση της εν λόγω ομάδας στην κοινωνία. Ως εκ τούτου, πολλές πόλεις της βρίσκονται ανάμεσα στους διασημότερους τουριστικούς προορισμούς παγκοσμίως, οι οποίοι είναι φιλικοί για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα και πληθώρα τουριστικών επιχειρήσεων έχει υιοθετήσει πρακτικές και διαφημιστικές στρατηγικές, με σκοπό την προσέλκυση ΛΟΑΤΚΙ τουριστών.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, το 10% των τουριστών είναι ανοικτά ΛΟΑΤΚΙ και πραγματοποιούν κατά προσέγγιση το 16% των τουριστικών δαπανών, αντιπροσωπεύοντας το ποσό των 195 δις δολ. ΗΠΑ ετησίως. Παράλληλα, τα στοιχεία δείχνουν ότι οι ΛΟΑΤΚΙ τουρίστες κάνουν 4 με 6 περισσότερα ταξίδια και ξοδεύουν 30% περισσότερο κατά τη διάρκεια των διακοπών τους, από τον μέσο τουρίστα.

Η Ισπανία έχει το δεύτερο μεγαλύτερο πληθυσμό ΛΟΑΤΚΙ στην Ευρώπη, σε ποσοστό 6,9% επί του συνολικού πληθυσμού, αμέσως μετά τη Γερμανία. Ακόμη, το 2018, ο ΛΟΑΤΚΙ τουρισμός είχε έσοδα ύψους 6,1 δις ευρώ στην Ισπανία, ήτοι το 0,46% του ισπανικού ΑΕΠ. Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, το 20% των ΛΟΑΤΚΙ τουριστών επιλέγουν την Ισπανία, ενώ σε παγκόσμιο επίπεδο βρίσκεται κατά βάση στις πρώτες θέσεις με τους φιλικότερους ΛΟΑΤΚΙ προορισμούς.

Στους πιο διάσημους ισπανικούς προορισμούς συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, η Μαδρίτη, η Βαρκελώνη, η Σίτζες, η Ίμπιζα και η Μασπαλόμας στα Κανάρια Νησιά. Επιπλέον, η πλειοψηφία των επιχειρήσεων του τουριστικού τομέα, όπως ξενοδοχεία, διοργανωτές εκδηλώσεων, πρακτορεία κοκ, έχουν δείξει μία σταθερή δέσμευση στη βελτίωση της ταξιδιωτικής εμπειρίας της ΛΟΑΤΚΙ κατηγορίας.

Επιπροσθέτως, στην Ισπανία διεξάγονται φεστιβάλ παγκόσμιας αναγνώρισης για ΛΟΑΤΚΙ θέματα, τα οποία προσελκύουν μεγάλο αριθμό επισκεπτών και αποτελούν αξιόλογη πηγή εσόδων, δύο εκ των οποίων είναι το "Pride" στη Μαδρίτη και το "Circuit Gay" στη Βαρκελώνη. Ειδικότερα, το "Pride" που πραγματοποιείται κάθε χρόνο στη Μαδρίτη αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα φεστιβάλ αυτού του είδους και περιλαμβάνει εκδηλώσεις για μία ολόκληρη εβδομάδα. Το 2018, η Κοινότητα της Μαδρίτης επένδυσε περίπου 5 εκ. ευρώ για το εν λόγω φεστιβάλ. Ο οικονομικός αντίκτυπος από όσους παρευρέθηκαν κυμάνθηκε στα 150-200 εκ. ευρώ, ενώ οι τομείς των ξενοδοχείων και της εστίασης ήταν εκείνοι που επωφελήθηκαν περισσότερο.

7. Ιατρικός Τουρισμός

Ο ιατρικός τουρισμός έχει αναπτυχθεί ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια στην Ευρώπη και συνδυάζει την υψηλή ποιότητα ιατρικών υπηρεσιών και την τουριστική εμπειρία. Σημαντικά κίνητρα της μετακίνησης αποτελούν οι προσιτές τιμές, η υψηλή τεχνολογία, το εξειδικευμένο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, οι σύγχρονες νοσοκομειακές μονάδες και η ποιότητα των υπηρεσιών. Το ποσό του ιατρικού τουρισμού σε παγκόσμιο επίπεδο έφθασε τα 65 δις ευρώ το 2017, με την εξυπηρέτηση 14 εκ. ατόμων. Από αυτά, τα 140.000 έλαβαν ιατρικές υπηρεσίες στην Ισπανία με κύκλο εργασιών 500 εκ. ευρώ.

Συγκεκριμένα, η Ισπανία κατέχει την 6η θέση μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών και την 8η σε παγκόσμιο επίπεδο στον ιατρικό τουρισμό, σύμφωνα με στοιχεία του ισπανικού Ινστιτούτου για την Ανάπτυξη και την Ενσωμάτωση της Υγείας (Instituto para el Desarrollo e Integración de la Sanidad). Παράλληλα, τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν ότι οι επισκέπτες για ιατρικούς λόγους ξοδεύουν κατά μέσο όρο 1.200 ευρώ την ημέρα και παραμένουν 11,6 ημέρες στην Ισπανία.

Ακόμη, οι πιο δημοφιλείς ιατρικές υπηρεσίες που προσελκύουν επισκέπτες στην Ισπανία είναι, κυρίως, η υποβοηθούμενη αναπαραγωγή και η πλαστική και αισθητική χειρουργική. Άλλοι τομείς που έχουν ιδιαίτερη επιτυχία στους ξένους τουρίστες είναι, μεταξύ άλλων, η οδοντιατρική, η τραυματολογία, η οφθαλμολογία και η εμφυτευματολογία. Ταυτοχρόνως, οι χώρες από τις οποίες προέρχονται οι εν λόγω τουρίστες είναι κατά βάση το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιταλία, η Ρωσία, η Γερμανία, η Γαλλία και τα κράτη της Μέσης Ανατολής.

Σύμφωνα με έρευνες, τα χαρακτηριστικά του ισπανικού συστήματος υγείας, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα, που διαδραματίζουν πρωταρχικό ρόλο στην προσέλκυση του ιατρικού τουρισμού είναι η αποτελεσματικότητα, οι υποδομές και η εξειδίκευση των επαγγελματιών, ενώ σημαντικοί παράγοντες είναι η πληθώρα αεροπορικών πτήσεων, οι τουριστικές προσφορές στα καταλύματα και το κλίμα.

Το 2020, εκτιμάται ότι θα έρθουν στην Ισπανία περίπου 200.000 τουρίστες για ιατρικούς λόγους, γεγονός που θα αποφέρει συνολικές δαπάνες ύψους 1 δις ευρώ, καθώς ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης κυμαίνεται στο ποσοστό του 20%. Ως εκ τούτου, οι ειδικοί υπογραμμίζουν ότι ο ιατρικός τουρισμός αποτελεί μοχλό ανάπτυξης παγκοσμίως, γεγονός που δίνει την ευκαιρία στην Ισπανία να βελτιώσει σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό τις στρατηγικές της, ώστε να μπορέσει να ηγηθεί και σε αυτόν τον τομέα.

Συμπεράσματα

Η Ισπανία παραμένει η 13η σε μέγεθος οικονομία παγκοσμίως για το 2018, μέλος της ΕΕ από το 1986 (τότε ΕΟΚ) και της Ευρωζώνης από το 1999. Παρά την οικονομική κρίση που ταλάνισε τη χώρα, ιδίως τη χρονική περίοδο 2008-2014, η ισπανική οικονομία παραμένει ανεπτυγμένη, διαφοροποιημένη και ανταγωνιστική. Κύρια χαρακτηριστικά που της προσδίδουν δυναμικότητα και την καθιστούν ενδιαφέρουσα αγορά - στόχο είναι:

- το μέγεθος της αγοράς
- ο υψηλός βαθμός οικονομικής ελευθερίας
- η παρουσία ανταγωνιστικών επιχειρήσεων
- τα υψηλά καταναλωτικά πρότυπα
- η ιδιότητά της ως πύλης εισόδου για τη Λατινική Αμερική
- η ποιότητα εξειδικευμένων προμηθευτών
- το εξαιρετικά ανεπτυγμένο δίκτυο υποδομών που θεωρείται ένα από τα καλύτερα παγκοσμίως

Ένας τρόπος με τον οποίο η Ισπανία έχει επιτύχει την καθιέρωσή της ως ηγετικής δύναμης στον τομέα του τουρισμού είναι και μέσω της δυναμικότερης ανάπτυξης θεματικών μορφών τουρισμού, τις οποίες έχει ενισχύσει σημαντικά, μέσω της δημιουργίας ισχυρών θεσμικών πλαισίων, υποδομών, σαφούς στόχευσης σε θέματα τουριστικής πολιτικής και κατάλληλων διαφημιστικών εκστρατειών.

Η προσέλκυση μεγάλου αριθμού τουριστών στη χώρα, περιλαμβανομένων όσων ταξιδεύουν με στόχο τις θεματικές μορφές τουρισμού, είναι αποτέλεσμα όλων των ανωτέρω χαρακτηριστικών της Ισπανίας. Δεδομένων των ομοιοτήτων και ορισμένων κοινών πλεονεκτημάτων που παρουσιάζει η χώρα μας με την Ισπανία στον τομέα του τουρισμού, σκόπιμη θα ήταν η ενδεδειγμένη εξέταση των βέλτιστων πρακτικών της τελευταίας, ως προς την περαιτέρω ανάπτυξη της ανοδικής πορείας που, ούτως ή άλλως, καταγράφει η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια.

ΠΗΓΕΣ

CEAV: <http://www.ceav.info>

Asociación de Amigos del Camino de Santiago:

<https://www.caminosantiago.org/>

Turespaña: <https://www.tourspain.es>

Fitur: <https://www.ifema.es/fitur>

El Economista: <https://www.economista.es>

Hosteltur: <https://www.hosteltur.com>

El País: <https://elpais.com>

<https://www.spain.info>

<https://okdiario.com/economia/industria-turistica-espanola-pone-foco-turismo-religioso-captar-mas-gasto-3770973>

<https://www.lasprovincias.es/sociedad/salud/turista-paciente-20180124160207-nt.html>

Fundación Orange: La transformación Digital del Sector Turístico
Ministerio de Agricultura y Pesca, Alimentación y Medio Ambiente, Ministerio de Energía, Turismo y Agenda Digital: Informe de visitantes a bodegas y museos del vino asociados a las Rutas del Vino de España

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Ισπανική Συνομοσπονδία Τουριστικών Πρακτορείων (CEAV)

<http://www.ceav.info>

Δημόσια Εταιρία Διαχείρισης Αεροδρομίων (AENA)

<http://www.aena.es>

Υπουργείο Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού

<https://www.mincotur.gob.es>

Γενική Γραμματεία Τουρισμού

<https://turismo.gob.es/en-s/Paginas/Index.aspx>

Δημόσιος Οργανισμός Προώθησης Τουρισμού (Turespaña)

<https://www.tourspain.es>

Ισπανική Συνομοσπονδία Επιχειρηματικών Οργανισμών (CEOE)

<https://www.ceoe.es>

Συμβούλιο Τουρισμού, Πολιτισμού και Αθλητισμού:

Πρόεδρος: Marta Blanco Quesada

Γραμματέας: Óscar Bocos

Γενική Γραμματεία για τη Διεθνή Ισπανία (Υπουργείο Εξωτερικών Υποθέσεων, Ευρωπαϊκής Ένωσης και Συνεργασίας)

<http://www.exteriores.gob.es/Portal/es/PoliticaExteriorCooperacion/MarcaEsp/Paginas/Inicio.aspx>

Δημόσιος Οργανισμός Προώθησης Εξαγωγών και Επενδύσεων (ICEX)

<https://www.icex.es>

Μη-Κερδοσκοπική Ένωση Επιχειρήσεων Τουρισμού Ισπανίας (Exceltur)

<https://www.exceltur.org>

Άλια Ν. Παπαναστασίου

Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Επικεφαλής Γραφείου ΟΕΥ Μαδρίτης